

Tanker om fremtidig skolestruktur i Orkland kommune

Vi gjentar budskapet; hvorfor ta fra ungene et slikt uteområde i friminuttene for så å samle de i den skyggebelagte asfaltjungelen bak i bildet?

Den nye skolestrukturplanen tar rennafart og pisser på forskningens tommelfingerregel når det gjelder å lykkes med levende bygdesamfunn. Et av kriteriene for strukturendring var blant annet å “*ta hensyn til reisevei og lokalsamfunn*” - det føler vi ikke er gjort i dette tilfellet. Gjølme skole, U&IL Glimt og Orkladal ysteri sin gårdsbutikk er bærebjelker i et **voksende** og **engasjert** lokalsamfunn på Orkangers solkyst – ikke ta fra oss det!

Følgende sitat er hentet fra skolestrukturplanen; “Fremtidige elevtall ser ut til å ligge på 30-35 elever per trinn. Det fins ingen regel for hvor stor en klasse kan være. Skolene i Orkland har klasserom som har plass til mellom 20 og 30 elever, som er en fysisk begrensende faktor for klassestørrelse.” Vi undres på om dere som har utarbeidet denne planen har erfart den enorme forskjellen det er å undervise en gruppe på 15 elever kontra en gruppe på 25+.

Klassestørrelse HAR noe å si. En lærer har ansvar for ALLE relasjoner i en klasse – ikke bare mellom seg selv og den enkelte elev, men også for relasjonene i klassen, mellom elevene.

Relasjonene elevene imellom har betydning for blant annet elevens trivsel, tilknytning, mobbing og utenforskap – og for elevens mestring og resultater. En økning i klassestørrelse fra 16-22 elever gir 111(!) flere relasjoner som læreren har ansvar for sier [Professor Eirik J. Irgens til utdanningsnytt](#). Bare tanken på opp imot 30 elever i et klasserom gjør oss kvalm.

Redd Barna lanserte nylig en [skolefraværsrapport](#). Den viser at mange unge føler på mer utrygghet i store klasser. De vil ha enda færre elever i klasserommene. Redd Barna mener at taket for antall barn i klassen burde være tilsvarende lærernormen. Den setter tak på antall elever per lærer – nemlig 15 elever per lærer på 1. – 4. trinn og 20 elever per lærer på 5. –10. trinn.

Elevene i denne skolefraværsrapporten sier blant annet at det er vanskelig å konsentrere seg om skolearbeid, og i store klasser opplever elevene at læreren ikke rekker å hjelpe dem i timene.

Økonomisk er jo store klasser, med opptil 30 elever helt genialt. Det er halv pris! Men til hvilken pris for de elevene som sliter og som ikke har vedtak på ekstra støtte? Elever er og bør aldri telles som statistikk i et stort bilde.

Vi har noen spørsmål vi vil få klarhet i;

Er det hensyntatt hva det vil koste å transportere i underkant av 100 elever til og fra Gjølme hver dag til Orkanger eller Evjen? En slik kostnadspost kan ikke beregnes **etter** at strukturen er satt, siden den utgjør en stor del av utgiftene ved å legge ned Gjølme skole mot for eksempel Evjen skole. Eller tenkes det kanskje at elevene fra Gjølme kan sykle forbi ei usikra og til tider flomstor Skjenaldelva, gjennom et tungt trafikkert industriområde med dårlig oversikt og Grønørbrua med store skader på sikringen ut mot Orkla? Det SKJER IKKE med våre barn så lenge de går i 1-7 trinn.

Er det hensyntatt hvordan elevene våre skal fordeles på de ulike skolene Aa, Lensvik, Orkanger og Evjen? Vi antar at flesteparten av de som nå har barn på Gjølme skole jobber på eller ved Orkanger. Det har visst ingenting å si for kommuneledelsen om de foresatte ved Geitstrand eller Gangåsvatnet må kjøre til henholdsvis Lensvik og Krokstadøra for å levere på SFO før de selv reiser til jobb. Dette fører til slitasje på både foresatte og elever, og gjør det nærmest UMULIG å bo utenfor sentrum så lenge man har barn i barnehage- eller skolealder.

Og vi som bor på Gjørme kan måtte risikere å ha et barn på Orkanger og et annet på Evjen basert på hvilket trinn det er mest tilgjengelige pulter mellom 2030 og 2035? Vi bare lurer... Både scenario 1 (Evjen skole legges ned) og scenario 2 (Gjørme legges ned) medfører en overbelastning på Orkanger barneskole ifølge høringsutkastet. Forskjellen her er at Gjørme som skolekrets og bygd blir revet opp i fire (!) forskjellige retninger, til henholdsvis Aa, Lensvik, Orkanger og Evjen. Dette er så langt fra “Modig, klok og nær” som du kommer.

Dette vil ha mye større konsekvenser for Gjørme og U&IL Glimt, enn det ville hatt for Evjen, hvor det verken er **eget idrettslag eller butikk**. Elevene fra Evjen har dessuten en mye tryggere og kortere vei til nærskolen sin (Orkanger eller Grøtte). Bolyst og boligverdi vil fortsatt bestå på Evjen, selv om enkelte elever må sykle til Orkanger eller Grøtte. Vi synes det er merkelig at lokalsamfunnet på Gjørme tilsynelatende ikke blir tatt hensyn til.

Foresatte som allerede bor i sentrum (Orkanger, Evjen, Grøtte) og i nærhet til skolen sin vil ikke ha den samme logistiske problematikken som mange av foresatte ved Gjørme skole vil få pga. skolekretsens geografiske område. En nedleggelse av Gjørme skole vil bety kroken på døra når det gjelder å “ta i bruk hele Orkland” som det så fint snakkes om.

Er etableringen av batterifabrikken på Ustmarka tatt med i denne beregningen? I [Rapport Scenario Orkland Menon rapport nr.72 2023.pdf](#) står det på side 26 at det ved en “moderat” økning av næringsliv frem mot år 2040 vil medføre ca 1850 nye arbeidsplasser i Orkland. Skal vi virkelig tro at ca 2000 arbeidsplasser ikke fører med seg barn i skolealder? Søkes det bare etter arbeidstakere uten barn, kanskje? **Legger vi ned skoler nå, risikerer vi å måtte åpne dem igjen om få år - med enda større vedlikeholdsetterslep.**

Vi har plass til flere elever på skolen vår, og det er så vidt vi vet **like langt fra Orkanger/Evjen/Grøtte til Gjørme, som det er den andre veien**. Gjørme skole og barnehage har en av kommunens desidert fineste uteområder, der elevene faktisk kan se sola på morgenen og formiddagen i perioden november-mars (i motsetning til Evjen og Orkanger). Vi har skog og fjære i umiddelbar nærhet og fantastiske ski- og akemuligheter i friminuttene. Skispor, oppkjørt av frivillige i idrettslaget U&IL Glimt, blir lagt både rundt i bygda og rett ovenfor skolegården i vinterhalvåret. I tillegg står idrettslaget i grenda for kommunens eneste (?) skøyteis, som blir flittig brukt av skolen og ikke minst familier fra hele kommunen.

Skolen ble også nylig renoverert og ferdigstilt i 2021 med nye grupperom, nytt uteområde bak og nye garderober for elevene. Bygdas barnehage kjører på full kapasitet, og det er

flere barn på venteliste her. Full barnehage med lang venteliste stemmer ikke helt med synkende elevtall, eller?

U&IL Glimt er bygdas idrettslag som knytter oss sammen på fritiden, enten gjennom Nøstegym (aktivitetstilbud for barn i alderen 2-6 år), diskgolf, fotball, basar, Glimtcup, fjellkjøsdilten eller tur- og løypenettet i regi av klubben. En skolenedleggelse i bygda vår kan i verste fall bety kroken på døra for alt det Glimt gjør for lokalsamfunnet og flere av kommunens innbyggere, og ikke minst det tilbudet Glimt har innen tilrettelagt fotball: **Glimt DIAMONDS.**

Alt dette overnevnte gjenspeiles ved at alle drar i samme retning for både barnehage, skole og idrettslag og gjør Gjølme til et utrolig godt sted å bo. Utbyggingen på Gjølmetunet med et titalls to-manns- og eneboliger har medført stor tilflytting til bygda vår, og utbyggingen er heller ikke ferdig. En skolenedleggelse her vil slå hardt mot både bolyst, boligverdi og frivilligheten på Gjølme.

Ikke riv ned et velfungerende lokalsamfunn i vekst!

Grunnsteinen i et hvert demokrati er at befolkningen har tillit til styresmaktene i landet. Det er derfor særdeles viktig at ledere og politikere i kommunen nå tar virkelig kloke, fremtidsrettede og veloverveide avgjørelser når det kommer til fremtidig skolestruktur og **hvor det i det hele tatt er mulig å bo i kommunen vår om man er så “uheldig” å ha barn i barnehage- og skolealder.**

Med hilsen

FAU Gjølme skole